Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Nr. 28. Rzeszów, dnia 10 lipca 1932 Rok V.

Cena numeru 10 gr.

Prenumerata miesięczna 80 gr.

GAZETA RZESZOWSKA

Organ Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem

Wychodzi w każdą niedzielę

„Prawem naczelnem — dobro Państwa"

CENY OGŁOSZEŃ za miejsce wiersza milimetrowego | Zwykłe . . . . 10 gr. Na 1 stronie . . . 30 gr. W tekście (2 i 3 str.) 25 gr. | Nadesłane . . . 30 gr. W kronice . . . 30 gr. Drobne za słowo . 10 gr.

Rękopisów nie zwraca się, Listów anonimowych nie uwzględnia się, nieopłaconych nie przyjmuje.

Redakcja i Administracja ul. Sokoła L. 6. Konto P. K. O. Nr. 406116 — Telefon Nr 17

Obywatel rzeszowski — filantrop młodzieży.

(Akt fundacyjny Imienia Towarnickich).

(Dokończenie).

Art. 27.

Inny majątek fundacyjny pozostanie pod bezpośrednim zarządem Kuratorji, która atoli z zarządu swego rocznie przed Wydziałem Krajowym rachować się winna.

Art. 28.

Co roku ma być ułożony preliminarz przychodu i rozchodu, w obrębie którego Kuratorja stosownie do przyznanego sobie zakresu swej władzy wypłaty przekazywać ma prawo, atoli przekazy te Wydział Krajowy przechodzić muszą.

Art. 29.

W nagrodę za trudy i dla uzyskania gorliwej i pożytecznej z oszczędnością połączonej opieki tą moją dobroczynną fundacją przeznaczam dla Nadkuratora stałą roczną płacę w sumie tysiąca pięśset Zł r., z dochodów majątku fundacyjnego wpłacalną, a nadto przeznaczam dla tegoż Nadkuratora dochód z części funduszu zaoszczędzić się mającego, o którym niżej stanowią. Kuratorowie zaś raczą z cnót obywatelskich tę honorową funkcję przyjmować i pełnić, za co ich synom do szkół publicznych uczęszczającym przyznałem pierwszeństwo do użytkowania z czwartego stypendjum mego. Dla kasjera i likwidatora Kasy Wydziału Krajowego przeznaczam za trudy ich rocznego wynagrodzenia po 60 Zł r. Aw.

Art. 30.

Wydatki z czynnościami Kuratorji połączone, mają być także z dochodów majątku fundacyjnego pokrywane, atoli na ten cel winna być wyznaczona rocznie kwota ryczałtowa nieprzekraczalna.

Art. 31.

Dalej postanawiam, aby co roku po opędzeniu płac rocznych, wypłat stypendyjnych, wsparć jednorazowych i innych wydatków bieżących, czysta pozostałość z dochodów majątku fundacyjnego na bok odkładaną i należycie fruktyfikowaną była dopóki się tym sposobem suma 20.000 Zł r. nie zbierze. Skoro zaś ta suma uzbieraną zostanie, ma być jedna połowa czyli suma 10.000 Zł r. przydzieloną do funduszu głównego i na utworzenie nowych stałych stypendjów z pierwszeństwem dla moich krewnych i imienników stosownie do postanowień Art. 4 i 11 użyta. Z drugiej połowy przeznaczam sumę 5.000 Zł r. na powiększenie dotacji Nadkuratora, który oprócz stałej płacy Art. 29 wyznaczonej, także dochód z tego przyrostu pobierać ma. Dochód nareszcie z pozostałej sumy 5.000 Zł r. obracany będzie na cele dobroczynne doraźne, a wszczególności na wsparcie dla celujących uczniów uboższych, o czem Kuratorja większością głosów stanowić ma.

Po uzbieraniu sumy 20.000 Zł r. i rozdzielenie takowej w sposób powyższy, będzie oszczędzanie trybem wyżej wskazanem dalej prowadzone, a ilekroć suma 20.000 Zł r. się uzbiera, podział jej w taki sam sposób przedsięwzięty ma być.

Art. 32.

Gdyby się w postanowieniach niniejszego aktu, okazało jakie przeciwieństwo lub też zawiłość, albo też gdyby zachodziła potrzeba bliższych określeń, ma osobna Komisja nieodwołalnie postanowić w jaki sposób przeciwieństwo uchylone, zawiłość wyjaśniona lub też rozporządzenia moje bliżej określone być mają. Komisja ta składać się będzie z Nadkuratora, jednego członka Wydziału Krajowego i jednego prawnika wspólnie przez nich wybranego.

Art. 33.

Trybunał pierwszej instancji, w którego Okręgu siedziba Kuratorji znajdować się będzie, ma być sądem właściwym dla mego Ustanowienia.

Art. 34.

Gdy kiedykolwiek nad wszelkie spodziewanie Ustanowienie niniejsze, przez Rządy Krajowe uchylone być miało, lub majątek fundacyjny, na inne cele niż ja postanowiłem obrócony być miał, na ten wypadek całe ustanowienie niniejsze cofam a majątek fundacyjny dla dwóch żonatych, dzieci mających, moich krewnych Towarnickich, a w braku tych dla dwóch imienników takich, losowaniem oznaczonych, do równego między siebie podziału przeznaczam, którzy tym majątkiem dowolnie, jak swoim własnym, będą mogli zarządzać, jednakże wedle intencji Fundatora, dobroczynnie dla celów naukowych działać w sumieniu obowiązani będą.

Art. 35.

Fundator robiąc tę Fundację miał gorliwą intencję pomódz dzielnie do osiągnięcia potrzebnych nauk i wykształcenia naukowego, chęć po temu mającym i przez ich uzdolnienie zrobić owych w społeczeństwie użytecznemi a sobie dobrobyt i mienia zapewnionymi, a tem samem ile można w życiu szczęśliwymi. Lecz żeby to położenie otrzymali, radzi i wymaga od młodzieży w Ustanowieniu tem uczestniczącej, troskliwego współdziałania, żeby się na duszy i ciele zawsze utrzymywali zdrowymi, a to przez rządne, rozsądne i skromne życie, żeby się nie leniwili, nie delikacili, tylko na przykre powietrze i niedostatki wytrwałymi robili, przesycenia i wszystkich zbytków się chronili, bogobojnymi, uczciwymi, pracowitymi, pilnymi, staranni i oszczędni byli, od niepotrzebnych użytków jakiemi są: trunki, kawa, herbata, tytoń wstrzymywali się, a takiem zachowaniem się osiągną trwałego zdrowia i długoletniego życia.

Takiego zachowania się Nadkurator od stypendystów dla ich dobra wymagać powinien, a że podobne zachowanie się do długoletności prowadzi, zatwierdza tę prawdę obecny Fundator, robiący w dobrem zdrowiu i siłach w 86-tym roku swego wieku, tę Fundację.

Działo się w Rzeszowie dnia 3 czerwca 1863 roku.

Jan Towarnicki Doktor medycyny podpisuję ze wrzystkiemi poprawkami.

Następują podpisy 3 świadków, oraz klauzula:

„Zapublikowano Rzeszów dnia 12 lipca 1865 r." C. k. notarjusz jako komisarz sądowy m. p. podpis nieczytelny.

Zbrojenia sowieckie.

Groźne menento.

Generalny Sekretarjat Ligi Narodów ogłosił następujące dane otrzymane z Z.S.S.R. o stanie uzbrojenia. Czerwona armja liczyła w oddziałach lądowych, powietrznych i morskich 562.000 żołnierzy i 37.700 oficerów. Ogólna cyfra wojskowo zorganizowanej policji wynosi 58.590 ludzi i 3.290 oficerów. Siły powietrzne obejmują 750 samolotów, o silnikach mocy ogólnej 310.400 PS. Flota składa się z 54 okrętów, o tonażu ogólnym 160.892 ton, do której należy dodać flotę Morza Czarnego, składającą się z 15 okrętów, o ogólnym tonażu wynoszącym 48.590 ton.

W roku 1931 wydatki na armję czerwoną wynosiły 1.290 miljonów rubli.

Na podstawie pięcioletniego planu wojskowego, w roku 1932 Sowiety przewidują następujący program uposażenia sił powietrznych: 80 ciężkich samolotów bombardujących, 63 ciężkich samolotów morskich, 12 samolotów torpedowych, 342 samolotów myśliwskich, 120 samolotów dalekiego rozpoznania, 86 samolotów rozpoznania morskiego, 112 samolotów piechoty (towarzyszących), 80 samolotów szkol-

nych, 18 wodnych samolotów szkolnych, 6 sterowców patrolowych, 10 sterowców towarzyszących, 16 balonów na uwięzi.

Program wyposażenia obejmuje razem 815 samolotów, 16 sterowców i 16 balonów, na co przewidziano w budżecie lotnictwa 92·5 miljonów marek niemieckich.

Zbrojenia sowieckie w powietrzu obejmują olbrzymi plan, budzą poważne refleksje. Z jednej strony Sowiety wygłaszają przez usta swych delegatów na konferencji rozbrojeniowej szumne frazesy o rozbrojeniu, obliczone na tani efekt propagandowy, a z drugiej strony zbroją się na gwałt w olbrzymich rozmiarach i niepokojowych chyba celach.

Powinno to być poważnem ostrzeżeniem dla nas. Winien o tem pamiętać zwłaszcza ten, kto nie jest jeszcze członkiem L. O. P. P.

Ze Zjazdu Delegatów powiatu Związku Strzeleckiego w Rzeszowie,

odbytego w ubiegłym tygodniu, przy udziale 68 Delegatów.

Zebranie zagaił prezes Powiatowego Zarządu Związku Strzeleckiego Dr Krogulski Roman, który w krótkich treściwych słowach poruszył aktualny dziś temat stosunku Niemiec do Polski, przebiegł w chronologicznym porządku nasze zwycięskie boje z Niemcami w przeszłości, silnie podkreślił poczynania narodu w walce o niepodległość Polski, od Barszczan poprzez Legjony Dąbrowskiego do czasu organizowania Strzelca przez Marszałka Piłsudskiego przed wojną światową. Dłuższy ustęp swego przemówienia poświęcił Legjonom i podniósł genjalność Marszałka Piłsudskiego i Jego nieśmiertelne zasługi jakie położył około stworzenia w ciężkich nadzwyczajnie warunkach armji polskiej, zajmującej dziś w Europie pod względem wyszkolenia pierwsze miejsce.

W zakończeniu swojego zagajenia wzniósł okrzyk: „Najjaśniejsza Rzeczpospolita Jej Prezydent Prof. Mościcki i Wódz Narodu Marszałek Józef Piłsudski Niech Żyją!" który zebrani hucznie trzykrotnie powtórzyli.

Sprawozdanie z sekretarjatu Zarządu Powiatu złożył ob. Konieczkowski Wojciech, w którem jaknajdokładniej przedstawił przebieg pracy za ubiegły rok.

Komisja rewizyjna reprezentowana przez ob. Klobera Bronisława, stwierdziła że obrót pieniężny w roku 1931 wynosił w przychodzie 6.958 Zł 45 gr. w rozchodzie 6.837 Zł 97 gr., saldo na rok 1932 pozostaje 120 Zł 48 gr., przyczem stwierdził że obrót pieniężny prowadzony był oszczędnie, kwoty wydatkowane należycie, nie wyszczególniając pojedyńczych pozycyj, gdyż jest ich kilkaset co zabrałoby wiele czasu, wnosi przy końcu swego sprawozdania o udzielenie absolutorjum, co jednogłośnie na wniosek prezesa przyjęto.

Komendant Powiatu Zw. Strzeleckiego ob. Aksamit Tadeusz złożył szczegółowe sprawozdanie.

(Sprawozdanie Komendy Powiatu podamy jako odrębny artykuł w następnym numerze).

W dalszym ciągu złożył sprawozdanie referent wychowania obywatelskiego ob. Łabaj Leon. (Sprawozdanie podamy osobno).

Następnie przystąpiono do składania sprawozdań z poszczególnych oddziałów, przy których to sprawozdaniach stwierdzono że Oddziały Zw. Strzel. rozumieją cele Związku i prawie że w każdym oddziele praca jest ożywioną i widzi się znaczny przyrost członków tak ćwiczących jak i wspierających w roku 1931.

Z kolei przystąpiono do wyborów. Na wniosek komisji matki prezesem Powiatu Zw. Strzel. został jednogłośnie wybrany Dr Krogulski Roman. Zastępcą prezesa poseł Sieradzki Franciszek. Do Zarządu weszli: jako sekretarz ob. Konieczkowski Wojciech, skarbnik ob. prof. Pivirotto Kazimierz, ref. pras. ob. prof. Klober Bronisław. Jako członkowie: ob. Cholewa Jan, ob. prof. Porębski Józef i ob. Macieląg Józefa. Do komisji rewizyjnej powołano: ob. Larskiego Bogumiła, prof. Łabaja Leona, prof. Kowala Stanisława, zaś jako zastępcę ob. Kiernickiego i ob. prof. Pańczaka Władysława.

Z okazji mającego nastąpić odsłonięcia pomnika śp. płk. Lisa-Kuli w dniu 18 września b. r. w Rzeszowie, zaapelował ob. prezes Dr Krogulski do Delegatów by już rozpocząć w oddziałach przygotowania do tej uroczystości, w której Zw. Strzel. jako czołowa organizacja państwowa wystąpić winna w imponującej sile. Oświadczył że miasto zrobi wszystko, by godnie przyjąć gości, którzy w dniu tym zaszczycą nasze mury. Sam pomnik ś. p. płk. Lisa-Kuli przyczyni się w wysokim stopniu do upiększenia Rzeszowa a dla przyszłych pokoleń będzie żywem świadectwem i nieustanną pobudką, jak dla państwa, gdy zajdzie potrzeba, umierać należy

Lis-Kula -- mówił Dr Krogulski — tu chodził do gimnazjum, oddychał tutejszą atmosferą, tu kształtował się jego duch i charakter, w naszej atmosferze dojrzewał i wyrósł na rycerza i pozostanie na zawsze wzorem patrjotyzmu dla synów ziemi rzeszowskiej.

Zebranie zakończono odśpiewaniem „Brygady".

KRONIKA

OD REDAKCJI. Z powodu wakacyj i urlopu współpracowników redakcji, Gazeta Rzeszowska będzie wychodzić w objętości połowy arkusza, wobec czego cena numeru zostaje zniżoną na ten czas do 10 gr.

Baczność Legjoniści! Godziny, w których otwarty jest lokal Związku dla członków Związku (gmach Wydz. powiat. Sokoła 13, parter, na lewo, — naprzeciw klasztoru O.O. Bernard.) są następujące: Niedziela 11 — 1, wtorek 11 — 1, piątek 2 — 4. W piątek też urzęduje tam sekretarz, do którego zgłaszać się należy w sprawach osobistych i t. p. Pozatem w pierwszą niedzielę każdego miesiąca zebranie dyskusyjne z referatem na aktualne tematy społeczne i polityczne.

Ślub p. Dr. Stefana Przybosia z p. Marją Sanecką odbędzie się w sobotę 9 lipca b. r. w kościele parafjalnym w Staromieściu.

Wielki kiermasz sportowy Klubu sportowego 17 p. p., odbędzie się w niedzielę, dnia 10 b. m. w Olszynce nad Wisłokiem. Początek o godz. 3 po południu.

Na Bursę Rzemieślniczą im. Płk. Borelowskiego, zbierał ofiary przed wojną p. Antoni Barowicz. Po jego śmierci zebrane fundusze otrzymał cech metalowców. Obecnie cechmistrzem jest p. Bukowy. Spodziewamy się, że zajmie się on gorliwie zebraniem pozostałych pieniędzy, aby za nie ufundować łóżko wieczyste w Bursie rzemieślniczej, którą buduje przy ul. Dąbrowskiego 59 Ks. Kan. Łukaszkiewicz. W ten sposób pamięć Borelowskiego byłaby uwiecznioną w żywym pomniku fundacyjnym.

Walny Zjazd Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej we Lwowie. W dniach 25, 26 i 27 czerwca obradował we Lwowie przy udziale przeszło 200 delegatów, reprezentujących 235 oddziałów, walny zjazd Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Zapadłe na nim uchwały stwierdzają zdecydowanie konieczność dalszego rozwoju, tak polskiej pracy na morzu, jak również wzmożenia naszej ekspansji na terenach zamorskich. Pozatem uwzględniono zgodnie z programem Ligi, sprawy żeglugi śródlądowej, tej stosunkowo najbardziej zaniedbanej, a tak ważnej dziedziny gospodarstwa narodowego.

Zjazd wykazał niezmiernie dużą pracę wykonania przez organizację w ciągu ostatniego okresu czasu, która pomimo kryzysu, rozrasta się terytorjalnie, jak i liczebnie.

Wśród powszechnego entuzjazmu Zjazd uchwalił zwrócić się do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, oraz Marszałka J. Piłsudskiego, aby zechcieli przyjąć godność członków honorowych Ligi.

Równocześnie mianowano członkami honorowemi organizacji b. min. Eugenjusza Kwiatkowskiego oraz Wacława Sieroszewskiego.

W drugim dniu Zjazdu odbyła się rewja wzorowych drużyn wychowania wodnego Ligi ze Lwowa, Jarosławia, Rzeszowa i Lubaczowa, poczem uczestnicy złożyli wieniec na grobie poległych na cmentarzu Obrońcy Lwowa.

W skład nowej Rady Głównej najwyższej władzy Ligi weszli między innemi Marsz. Raczkiewicz, Wicemin. Kożuchowski, Gen. C. Orlicz-Dreszer, Adm. Świrski, Dyr. Jędrzejewicz i Gen. Wieczorkiewicz.

Apel do motocyklistów. Mieszkańcy naszego miasta apelują do panów motocyklistów zwłaszcza rzeszowskich ażeby zaprzestali urządzania ulicznych galopad, które są prawdziwą udręką mieszkańców. Czyż nie lepiej i zdrowiej przejechać się poza miasto, jak jeżdżąc bez upamiętania ulicami rozpylać kurz uliczny i zapach spalonej benzyny. Prawie wszysy jeżdżą bez tłumików tak iż o każdej porze dnia i nocy swą kanonadą, kurzem i swądem napełniają miasto, powodując przez to ogólne rozgoryczenie. Niezależnie od tego apelujemy do organów P. P. by zechciały ukrócić nadmiernie szybką jazdę i ingerowały w wypadkach takich wad motorów, które kolidują z obowiązującemi przepisami.

Konieczność zmiany taryfy dorożkarskiej. Obecna taryfa dorożkarska nie odpowiada obecnym stosunkom, jest bowiem stanowczo za wysoka, dlatego też publiczność coraz mniej korzysta z usług dorożkarzy, którzy sami powinni postarać się o to, by obecne ceny obniżone zostały 30 — 50%, jak to w innych miastach już dawno nastąpiło.

Ze sportu. Barkochba — Resovia III (1 : 0). Zawody o mistrz kl. C., dnia 2 b. m. Wskutek gwałtownej i huraganowej burzy, jaka przeszła nad Rzeszowem, zawody przerwano w 34 min. gry. Prowadzenie dla Barkochby zdobywa w 19 min. Grün z całkowitej winy obrońcy Resovii Hajdasia. Osiągnięcie w dogrywce wyniku zwycięskiego mimo wszystko leży w granicach możliwości ambitnej drużyny Resovii.

U Barkochby znać kolosalną poprawę z każdym meczem, dzięki tylko troskliwej i fachowej opiece b. gracza Resovii p. Heubluma. Poszczególni młodzi gracze stosunkowo bardzo szybko zaaklimatyzowali się w I-szej drużynie wywiązując się nadzwyczaj umiejętnie na swych pozycjach. Więcej rutyny meczowej i utrzymanie nadal jednolitego obecnego składu, a niespodzianki w znaczeniu dodatnim mogą być już w niedalekiej przyszłości na porządku dziennym. Zawody prowadził bez zarzutu p. Długosz.

17 p. p. — Sian (Przemyśl) 4 : 1 (2 : 1). Zawody o mistrz kl. B. Łatwe zwycięstwo drużyny wojskowej nad twardym przeciwnikiem. Zawody prowadził p. Grajcarek (Przemyśl). W przyszłą niedzielę dnia 17 lipca odbędzie się atrakcyjny mecz 17 p. p. z Ogniskiem (Jarosław). Do zawodów tych przywiązują nadzwyczajną wagę sfery sportowe 3-ch miast: Przemyśla, Jarosława i Rzeszowa. Od tego bowiem wyniku zależało będzie, która z drużyn (Ognisko, Czuwaj, 17 p. p.) zdobędzie zaszczytny tytuł mistrza kl. B., awansując przez to samo do dalszych rozgrywek o wejście do A klasy. Przemyśl i Jarosław organizuje w tym dniu specjalne wycieczki do Rzeszowa swych sympatyków klubowych. Przedsprzedaż biletów na pow. zawody codzienie przy kasie biletowej kina na stadjonie 17 p. p.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: **Inż. Józef Szaynok.** Drukarnia J. A. Pelara i S-ki w Rzeszowie, 3 Maja 2. Telefon Nr. 45